

บทที่ 4

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สถานภาพของเศษอาหารและการจัดการเศษอาหารในปัจจุบัน พบว่าปริมาณเศษอาหารที่เกิดจากโรงแรมและห้างสรรพสินค้า คิดเป็น 7.1 ตัน/วัน และมีส่วนที่ถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยการนำไปเลี้ยงสุกรเท่ากับ 75.92 เปอร์เซ็นต์ และอีก 24.08 เปอร์เซ็นต์เป็นมูลฝอยที่เทศบาลนำไปกำจัด

2. ลักษณะของเศษอาหารจากโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ที่นำไปเลี้ยงสุกร มีคุณค่าทางโภชนาการส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานความต้องการโภชนาการต่าง ๆ ของสุกรหากเทียบในน้ำหนักแห้ง แต่อย่างไรก็ตามการนำเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์ก็มีข้อจำกัดหรือจุดอ่อนดังนี้คือ

2.1 มีเปอร์เซ็นต์ความชื้นของเศษอาหารค่อนข้างสูงเกินกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์

2.2 ไม่มีการควบคุมกระบวนการจัดการเศษอาหารที่ฟาร์มเลี้ยงสุกรที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยคนเลี้ยงสุกรแต่ละเจ้าจะจัดการเศษอาหารก่อนนำไปเลี้ยงสุกรตามพื้นฐานความรู้ของแต่ละคน

3. ลักษณะของเศษอาหาร ในส่วนที่ทางโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ได้ทิ้งนั้น ถ้าพิจารณาในแนวทางการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ในการนำไปเลี้ยงสุกร ตามรูปแบบทางเลือกที่ 1 จะมีข้อจำกัดในแง่ที่ว่าถึงอย่างไรก็ตาม ก็ไม่สามารถนำเศษอาหารที่ได้ทิ้งนั้นมาเลี้ยงสุกรได้ทั้งหมดแน่นอน อย่างไรก็ตามต้องมีเศษอาหารที่สุกรกินไม่ได้จริง ๆ และต้องเหลือทิ้ง ดังนั้นแนวทางการใช้ประโยชน์จากเศษอาหาร ที่ทางโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ได้ทิ้ง จึงควรเป็นในรูปแบบที่มีการหมักทำปุ๋ยเข้ามาช่วยด้วย แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบทางเลือกที่ 1 หรือ 2 ก็ต้องมีของเสียเกิดขึ้นอยู่ดี แต่ของเสียดังกล่าวทางผู้รับเศษอาหารของแต่ละทางเลือกควรเป็นผู้ดำเนินการในการจัดการ รูปแบบทางเลือกทั้ง 2 แบบที่นำเสนอ นั้น ทางผู้วิจัยเพียงต้องการเพิ่มโอกาสในการนำเศษอาหารกลับไปใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด

4. จากค่าปริมาณเศษอาหารที่เกิดขึ้นทั้งหมดในโรงแรมและห้างสรรพสินค้า ในระบบของเทศบาลนครหาดใหญ่ พบว่ามีค่าปริมาณเศษอาหารที่ให้คนเลี้ยงสุกรเท่ากับ 5.4 ตัน/วัน ในขณะที่ปริมาณเศษอาหารที่ทิ้งมีค่าเท่ากับ 1.7 ตัน/วัน รวมปริมาณเศษอาหารทั้งหมดที่เกิดขึ้นในโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในระบบของเทศบาลนครหาดใหญ่เท่ากับ 7.1 ตัน/วัน เมื่อเทียบกับปริมาณมูลฝอยทั้งหมดที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ 227.69 ตัน/วัน จะเห็นได้ว่าปริมาณ

เศษอาหารเฉพาะที่เกิดจากแหล่งกำเนิดที่เป็นโรงแรมและห้างสรรพสินค้ามีค่าเป็น 3.56 % ของปริมาณมูลฝอยทั้งหมดต่อวันในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้จะมีการเสนอแนวคิดต่าง ๆ ในการนำเศษอาหารกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ แต่หลักการที่ไม่ควรมองข้ามไปก็คือการลดปริมาณมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด นั่นคือการพยายามทำให้เกิดปริมาณเศษอาหารน้อยที่สุด ซึ่งทางโรงแรมและห้างสรรพสินค้าควรมีการควบคุมมิให้เกิดของเสียขึ้นมาก ในส่วนที่ทางโรงแรมและห้างสรรพสินค้าสามารถควบคุมได้ เช่นในแหล่งกำเนิดที่เป็นห้องครัว ก็ดูแลเรื่องกระบวนการผลิตอาหาร หรือการปรุงประกอบอาหาร ส่วนในแหล่งกำเนิดที่เป็นห้องรับประทานอาหารพนักงาน ก็ควบคุมปริมาณอาหารให้สมดุลกับจำนวนพนักงาน โดยลดปริมาณอาหารที่ปรุงลงจนกว่าจะมีปริมาณเศษอาหารเกิดขึ้นน้อยลงในระดับหนึ่ง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยที่เสนอให้ดำเนินการต่อเพื่อได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์มากขึ้นสำหรับการจัดการเศษอาหารของโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ มีดังนี้คือ

1. ควรศึกษาถึงข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางเคมีของเศษอาหารที่จะนำไปเลี้ยงสุกรเพิ่มเติมจากที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา อาจจะเป็นเรื่องของพวกสารเป็นพิษ (toxic substance) หรือพวกโลหะหนัก เป็นต้น

2. ควรศึกษาถึงความคุ้มทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ในการนำเศษอาหารไปเลี้ยงสุกรหรือหมักทำปุ๋ย

3. ศึกษาภาวะความเสี่ยงของระบบการนำมูลฝอยในรูปเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์

4. ควรศึกษารูปแบบเทคโนโลยีที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการนำเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปเลี้ยงสุกร

5. ศึกษาความเป็นไปได้ในการลดปริมาณเศษอาหารจากโรงแรมและห้างสรรพสินค้าในเขตเทศบาลนครหาดใหญ่